

ETISKE RETNINGSLINJER FOR JORDEMØDRE

2010

OVERSIGT OVER OPLÆGGET:

- ◉ Baggrund for de nye Ethiske Retningslinjer for Jordemødre
- ◉ Kommisoret udstukket af Jordemoderforeningens Hovedbestyrelse
- ◉ Arbejdsprocessen
- ◉ Begrebsafklaringer
- ◉ Indholdet af de reviderede Ethiske Retningslinjer for Jordemødre

- ◉ Spørgsmål til diskussion

BAGGRUND:

- Jordemoderforeningens hovedbestyrelse efterspurgte i 2009 en revision af og en stillingtagen til, i hvilket omfang den daværende Etikkode blev anvendt i praksis.
- På denne baggrund blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af Jordemoderforeningens Formand, en vicechefjordemoder, to jordemødre i basisstillinger og to undervisende jordemødre.

ARBEJDSGRUPPENS MEDLEMMER:

- ◉ Randi Iversen, vicechefjordemoder Hvidovre Hospital
- ◉ Lene Toxvig, underviser ved Jordemoderuddannelsen, UC Nordjylland
- ◉ Kirsten Faaborg, underviser ved Jordemoderuddannelsen, UC Syddanmark
- ◉ Line Denholt Stilling, jordemoder Slagelse Sygehus (det indledende møde)
- ◉ Mie Kvist, jordemoder, Herlev Hospital
- ◉ Lillian Bondo, formand for Jordemoderforeningen

- ◉ Derudover har lektor, ph.d. Jakob Birkler, underviser ved Jordemoderuddannelsen, UC Syddanmark, deltaget i ét møde og givet input til det videre arbejde

KOMMISORIUM:

Udvalget skulle:

- ◉ Vurdere den daværende brug af etikkoden på fødesteder og andre arbejdspladser
- ◉ Vurdere den daværende etikkode. Er den tidssvarende i forhold til de udfordringer og muligheder, som jordemødre står overfor i dag og i fremtiden?
- ◉ Vurdere fordele og ulemper ved at indføre sanktioner ved overtrædelse af etikkoden, og vurdere hvordan sanktioner og sanktionssystem eventuelt kunne se ud, hvis der skal være mulighed for sanktioner
- ◉ Undersøge internationale etikkoder for jordemødre og beslægtede professioner
- ◉ Komme med forslag til eventuelle ændringer af etikkoden
- ◉ Komme med forslag til, hvordan etikkoden kan blive en mere aktiv del af jordemødres dagligdag
- ◉ Være debatskabende omkring jordemødres etik og etikkode i tidsskrift, på hjemmeside og på arbejdspladser

ARBEJDSPROCES:

- Udvalget mødtes til et indledende møde i august 2009, hvor arbejdsopgaver blev klarlagt og fordelt.
- Derefter skulle udvalget arbejde videre i et lukket debatforum på hjemmesiden, og planen var at præsentere et oplæg på baggrund af kommissoriet inden udgangen af november 2009.
- Oplægget forventedes behandlet på Hovedbestyrelsesmøde den 14. december 2009.

BEGREBSAFKLARING:

- ”Den jordemoderfaglige omsorg retter sig mod graviditet, fødsel og barsel, reproduktiv sundhed og **øvrige former for sundhedsydelser i andre stadier af livet**”.
- ”Jordemødre er uddannet til at varetage **et bredt kompetenceområde** indenfor det sundhedsfaglige område. Graviditet, fødsel og barsel udgør en stor del af det jordemoderfaglige kerneområde”.
- ”Jordemødre vil således **arbejde indenfor en række områder** som fx forebyggelse af uønsket graviditet, prækonceptionel vejledning, fertilitetsbehandling, livsstilsrådgivning og -intervention samt vejledning om klimakterielle forhold”.

HVAD ER DET NYE?

- De nye Etiske Retningslinjer for Jordemødre er blevet sat ind i en ramme med forord, formål og begrebsafklaring.
- Der er således forsøgt sat ord på, hvilken rolle de Etiske Retningslinjer for Jordemødre tænkes at spille i udøvelsen af professionen.

PUNKT 1:

1. Jordemoderen medvirker til at fastholde og styrke den gode fødsel

- ◉ Bemærk at det stadig betones, at det er den individuelle kvinde, der er bedst til at vurdere kvaliteten af hendes fødsel.
- ◉ Der nævnes som før en række forudsætninger for den gode fødsel: realistiske forventninger, som bl.a. bygger på information fra fagpersonerne, etablering af et samspil og tillid til jordemoderens faglighed og kompetence.
- ◉ Som noget nyt er tilføjet, at jordemoderen skal støtte kvinden i at formulere sine mål og forfølge dem på baggrund af, at jordemoderen viser imødekommenhed og åbenhed.

PUNKT 2:

2. Jordemoderen medvirker til at sikre, at kvinden får forståelig information om sine valgmuligheder, og jordemoderen respekterer hendes valg, samt støtter hende deri

- Jordemoderen har en særlig forpligtelse til at sikre, at den enkelte kvinde får tilstrækkelige informationer på en for hende forståelig måde som en forudsætning for medbestemmelse.
- Når kvinden har truffet et informeret valg, støtter jordemoderen hende i den beslutning, som hun har truffet.
- Jordemoderen udviser nærvær, omsorg og støtte i forbindelse med valgsituationer, så ingen kvinde skal føle sig ladt alene om ansvaret i forbindelse med til - eller fravalg af omsorg, diagnostik eller behandling.

PUNKT 3:

3. Jordemoderen overholder tavshedspligten og videregiver kun personlige oplysninger i det omfang, de er nødvendige for en fortsat god omsorg og behandling

- ◉ Der er tætte mellemmenneskelige relationer mellem jordemoderen og borgeren og tilliden er derfor et væsentligt fundament.
- ◉ Forudsætningen for dette tillidsforhold er oplysning om, at jordemødre er underlagt bestemmelser om tavshedspligt, samt at jordemødre i særlige tilfælde har underretningspligt.

PUNKT 4:

4. Jordemoderen støtter kvinden i, at fødslen forløber så ukompliceret som muligt, da den spontant forløbende fødsel antages at rumme kvaliteter som fysisk sikkerhed, menneskelig styrke og personlig vækst.

- ◉ Jordemødre tilstræber at give kontinuerlig støtte under fødslen, da det fremmer sandsynligheden for en ukompliceret fødsel og samtidig fremmer den fødendes tilfredshed med fødselsoplevelsen.
- ◉ Jordemødre accepterer som en ufravigelig forudsætning, at ingen kvinde kan tvinges til at modtage information og omsorg eller få udført undersøgelse eller behandling imod sin vilje.

PUNKT 5:

5. Jordemoderen holder sin faglige viden ajour og anvender den ajourførte viden til aktivt at udvikle og forbedre praksis

- ◉med henblik på at kunne yde en optimal omsorg, der imødekommer kvindens behov for tryghed, sikkerhed og medbestemmelse.
- ◉ved deltagelse i faglige udviklingsprojekter, teoretisk og klinisk undervisning, udarbejdelse af kliniske guidelines samt forskning.
- ◉ for at kunne yde en jordemoderfaglig omsorg, der tilgodeser principperne om at gavne og frem for alt ikke at skade og vedkender sig medansvar for, at praksis bygger på veldokumenteret viden.

PUNKT 6:

6. Jordemoderen medvirker til at skabe dokumentation for fagets praksis og vedkender sig videnskabetiske normer

- ⦿ Dokumentation, udvikling og forskning inden for jordemoderfaget er nødvendig for, at praksis kan udvikles og forbedres, så den er i overensstemmelse med en kvalificeret jordemoderfaglig omsorg.
- ⦿ Forskning indenfor jordemoderfaget vedkender sig videnskabetiske principper, der tjener til beskyttelse af individet.

PUNKT 7:

7. Jordemødre medvirker organisatorisk, administrativt og politisk til at præge retningslinjer, der regulerer jordemødres arbejde og fødselshjælpen generelt

- ◉ Jordemødre skal bidrage med deres viden og erfaring, når der skal udarbejdes kliniske guidelines, planer for tilrettelæggelse af svangreomsorgen og reproduktiv sundhed samt overordnede retningslinjer for svangreomsorg og reproduktiv sundhed og lovgivning af betydning for jordemoderarbejdet og fødselshjælpen.

PUNKT 8:

8. Jordemoderen er bevidst om, at hun kan opfattes som forbillede for kvinder og familier, når det gælder livsstil, forebyggelse og sundhedsfremme

Jordemoderen er derfor bevidst om

- ◉ at hendes adfærd og livsstil kan have betydning for, hvordan et forebyggende budskab bliver modtaget.
- ◉ at de forebyggende og sundhedsfremmede metoder, hun inddrager i sin praksis, tager udgangspunkt i en respekt og anerkendelse af den enkelte kvinde og hendes livsstil.
- ◉ egne holdninger og forforståelser og tilstræber at undgå stigmatiserende adfærd over for medmennesker, der afviger fra normen.

PUNKT 9:

9. Jordemødre anerkender, at menneskelig forskellighed også er kendetegnende for jordemødres arbejde. Under respekt for dette forhold debatterer jordemødre, hvorledes man bedst fremmer kvinders/borgeres interesser, og tager overtrædelser, der vedrører *Etiske Retningslinjer for Jordemødre*, op til drøftelse.
- ◉ God faglig omsorg kan ydes på mange måder, men faglige og etiske holdninger og handlinger, som står i modsætning til *Etiske Retningslinjer for Jordemødre*, bør imidlertid altid afføde en diskussion med den eller de pågældende, uanset om der er tale om jordemødre eller andre faggrupper.
 - ◉ Der påhviler den stedlige leder et særskilt ansvar for, at *Etiske Retningslinjer for Jordemødre* respekteres i den pågældende afdeling.

SPØRGSMÅL TIL DISKUSSION:

- ◉ Hvordan tænker I, at de Ethiske Retningslinjer for Jordemødre kan anvendes og få betydning for praksis?
- ◉ Hvilken betydning, mener I, det har, at vi har en nedfældet professionsetik i form af de Ethiske Retningslinjer for Jordemødre?
- ◉ Bør jordemødre optræde som forbillede for kvinder og familier, når det gælder livsstil?
- ◉ Hvad er jeres holdning - bør der være mulighed for sanktioner, hvis de Ethiske Retningslinjer for Jordemødre overtrædes?
- ◉ Andre spørgsmål, I finder relevante at diskutere?

AFSLUTNING:

Tak for tiden sammen med jer 😊

Etiske Retningslinjer for Jordemødre ->

Jordemoderforeningens hjemmeside:

[http://www.jordemoderforeningen.dk/index.](http://www.jordemoderforeningen.dk/index.dsp?area=98)

[dsp?area=98](http://www.jordemoderforeningen.dk/index.dsp?area=98)

